

PB-PP|B-33507
BELGIË(N)-BELGIQUE

een andje

HET KIKKERTJE

JE BEESTIGSTE JEUGDBEWEGING

LENTE 2018

Jaargang 38 - nummer 3 - maart, april, mei 2018

Driemaandelijks nationaal tijdschrift van JNM vzw. Afgiftekantoor Gent x - P 308588
V.U. Jeugdbond voor Natuur en Milieu vzw, Kortrijksepoortstraat 192, 9000 Gent

JNM

Een jeugdbeweging
voor en door jongeren
Spel en plezier
Wild van natuur
Wild voor milieu
Uit verwondering en bezorgdheid
Open voor iedereen
Ongebonden
En een beetje tegendraads

LID WORDEN

Surf naar www.jnm.be/lidworden
en vul het inschrijvingsformulier in.
Nieuwe leden betalen maar 5 euro.

LID BLIJVEN

Surf naar www.jnm.be en meld aan.
Surf dan naar "mijn gegevens"
(rechts bovenaan).

- 18 euro voor piep-, ini- & gewone leden, geboren in 1990 tot en met 2008 (je krijgt ook een abonnement op Euglena of Kikker)
- 18 euro voor steunleden, geboren in 1989 of vroeger (je krijgt ook een abonnement op Euglena)
- 36 euro voor instellingen, bibliotheken, scholen... (je krijgt een abonnement op Euglena + Kikker)

CONTACTEER ONS

Op lokaal niveau zetten honderden vrijwilligers zich in om JNM'ers van 45 afdelingen uren speelplezier te bezorgen. Vul je gemeente in bovenaan op jnm.be en je komt terecht op de contactpagina van jouw afdeling.

Op nationaal niveau wordt de werking gedragen door het hoofdbestuur. Dat zijn ongeveer 70 vrijwilligers die zich in acht werkgroepen en ploegen inzetten. Je vindt de contactgegevens van het hoofdbestuur op jnm.be/hb.

Het hoofdbestuur en de afdelingen worden ondersteund door zes personeelsleden op het nationaal secretariaat in Kortrijksepoortstraat 192 in Gent.

Heb je een administratieve vraag, mail dan info@jnm.be of bel 09 223 47 81.

WERKTEN MEE AAN DIT NUMMER:

Jorn Van de Velde, Hanne Bergers, Johanna Daems, Oliver Mechthold, Kato Van Bostraeten, Elisa Palm, Willem Van Echelpoel, Kobe Van Olmen, Helena Vanrespaille

Lay-out: Elisa Palm

VOORWOORD

Piep!

Wanneer je dit leest, kunnen we de winter alweer uitwuiwen. En wat zijn we daar blij om!
Je kon natuurlijk wel al doen alsof het lente was, dat leidt vaak tot stoere verhalen...

Enkele jaren geleden waren we de winter al beu nog voor hij halverwege was. De sneeuw lag meer dan 10 centimeter dik en tijdens het fietsen kwam er ijs op onze wimpers. We gingen beheerwerken uitvoeren in ons vast natuurreservaat. Om de koude te verdrijven, staken we een kampvuur aan. Na een tijdje werd het daar zo warm dat we onze truien uittrokken en voor we het goed en wel beseften, stonden we beheerwerken te doen in onze onderhemdjes! Op die manier hadden we

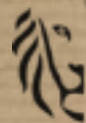
toch een beetje een goed weer-gevoel en leek de lente dichterbij.

Met dit nieuwe Kikkertje hebben we niet alleen de lente voor je in petto, maar ook een nationale piepdag (wees daar of wees vierkant) en natuurlijk weer een heleboel onvergetelijke kampen waarvoor je je kan inschrijven. Wat een feest, wat een vreugde!

We kijken ernaar uit jullie weer te zien en samen te genieten van het mooie weer.

In afwachting kan je alvast dit Kikkertje van voor naar achter en van achter naar voor lezen en helemaal wegdromen boven het kampenboekje.

Veel leesplezier en tot binnenkort!
Kato en Anna (jullie opperpieps)

Vlaamse
overheid

JNM

JE BEESTIGSTE JEUGDBEWEGING

INHOUDSTAFEL

3 VOORWOORD

6 DE LANGE WANDELTOCHT VAN NAYA DE WOLVIN

9 KIKKERPOST

OOK IN DE WINTER LEEFT DE NATUUR IN JE TUIN 10

14 ZWIEP BOEM PATAT EN TOEN WAS ER KERNENERGIE

17 PIEPACTIITEIT IN ZICHT

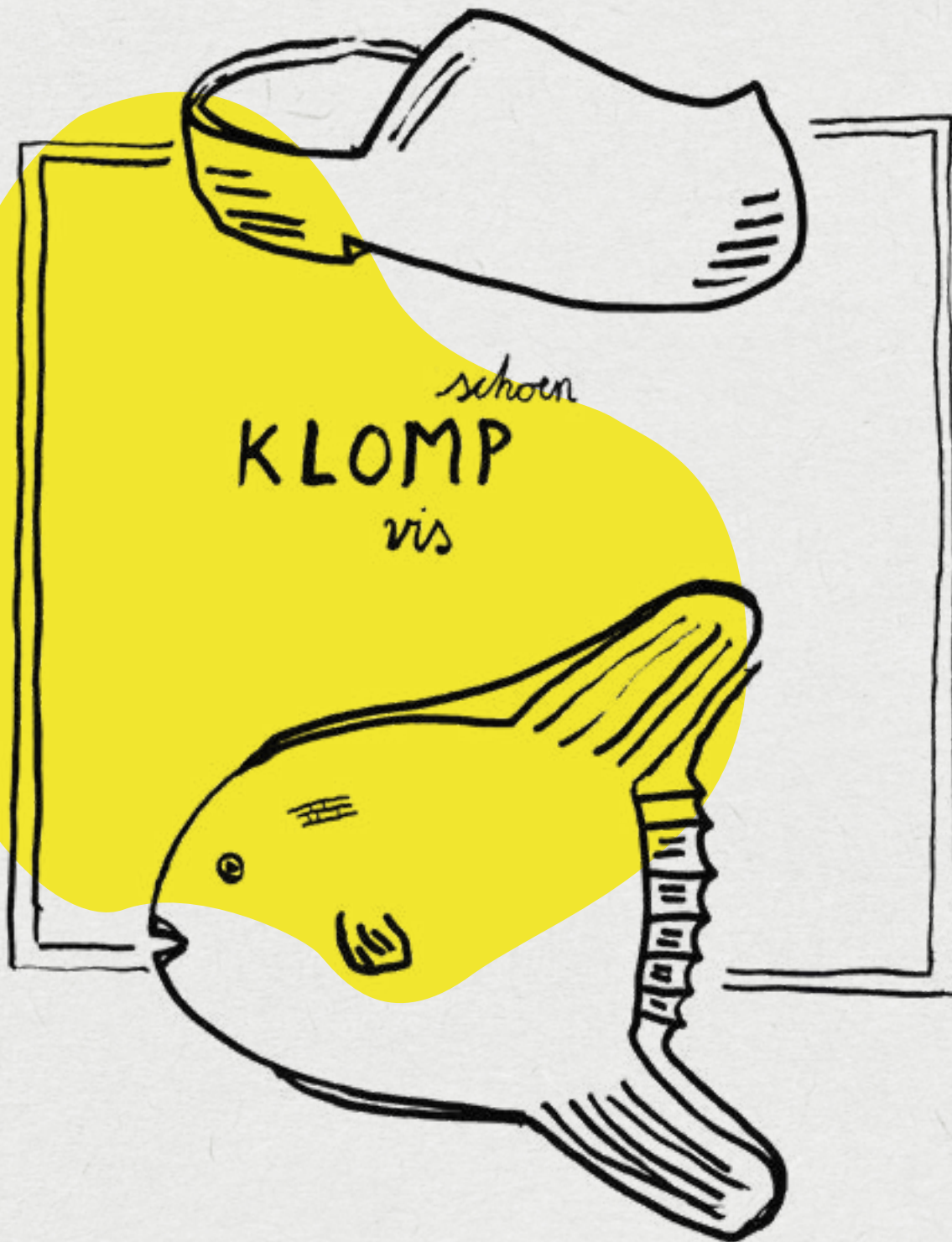
18 DOEN DOEN DOEN

DROMEN VAN DE ZOMER 19

22 NAAR DE WINKEL

**MET
KAMPEN-
BOEKJE!!**

DE LANGE WANDELTOCHT VAN NAYA DE WOLVIN

DOOR Simon Schowanek

Groot nieuws! Er loopt weer een wolf rond in Vlaanderen, en dat was meer dan honderd jaar geleden.

Het is een wolvin en ze heet Naya. Die naam heeft ze gekregen van enkele Duitse wetenschappers die onderzoek doen naar Naya en haar familie. Ze hebben Naya ook een GPS-halsband aangedaan. Daardoor kunnen we haar overal volgen en weten we ook waar ze vandaan komt.

Naya is opgegroeid in het noordoosten van Duitsland. Toen ze zo'n twee jaar oud was heeft ze haar familie verlaten en is ze op zoek gegaan naar een eigen territorium en een liefje. Na een lange tocht is ze in Limburg terechtgekomen. Daarvoor heeft ze wel 700 kilometer moeten wandelen. Dat klinkt erg ver, maar voor een wolf valt dat best mee. Wolven kunnen heel ver lopen en leggen vaak zeer grote afstanden af.

Naya lijkt het hier wel naar haar zin te hebben!

Naya loopt nu al sinds de tweede week van januari rond in Vlaanderen en lijkt het best wel naar haar zin te hebben. Of dat was toch zo terwijl dit artikel werd

zie haar lopen!

geschreven, misschien is ze ondertussen al verder getrokken! We weten dus niet hoe lang Naya bij ons blijft. Dat hangt ervan af of ze een goed plekje en een mannetjeswolf kan vinden. Voorlopig lijkt Naya de enige wolf in België te zijn, dus op een partner zal ze nog even moeten wachten. Maar er is hoop! Er lopen nog heel wat andere jonge wolven rond in Europa. Als een van die mannetjeswolven toevallig ook in België terechtkomt en Naya tegenkomt, dan zou het kunnen dat we binnenkort een wolvenroedel hebben in België.

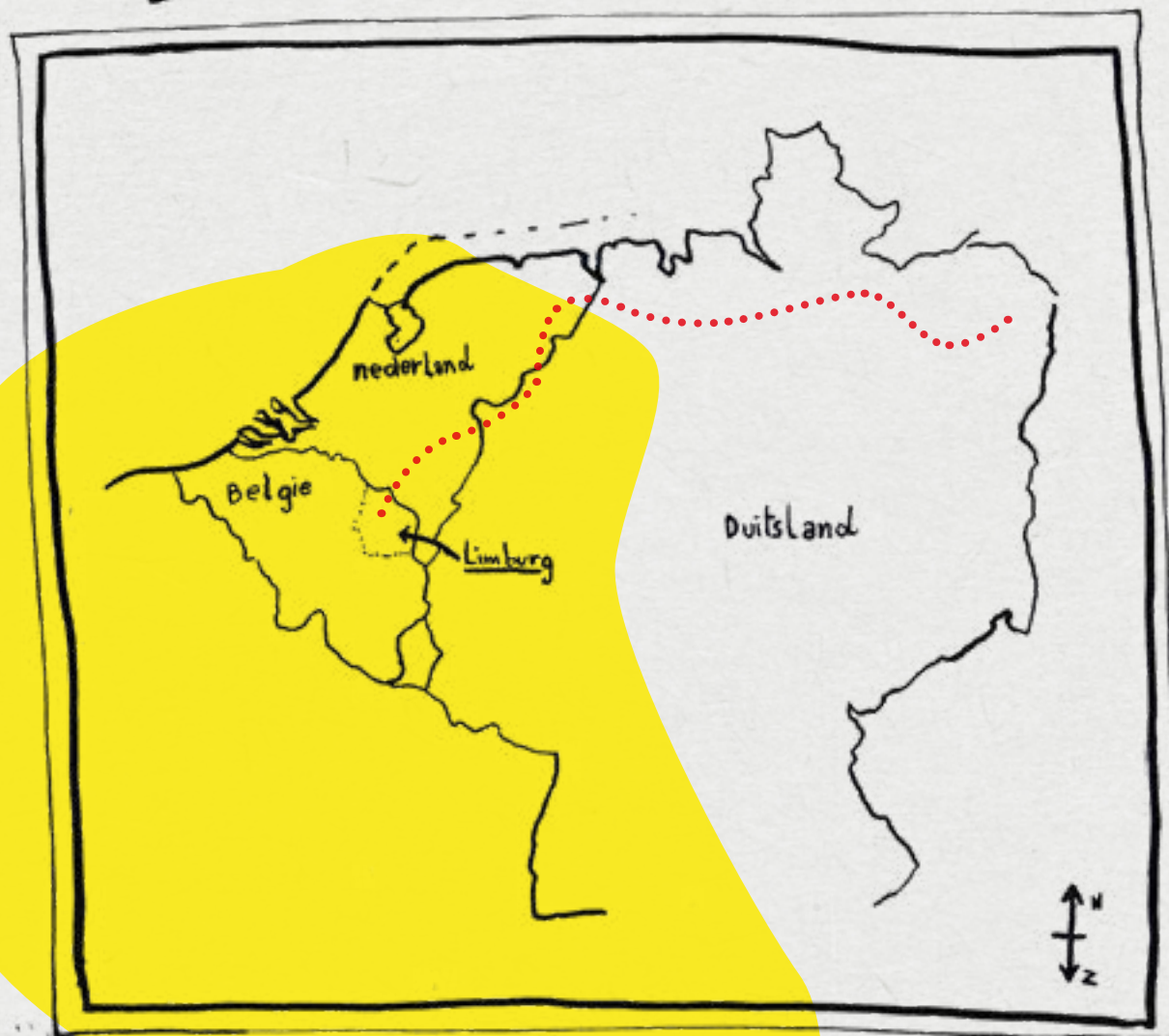
Niet iedereen is even blij met de komst van Naya. Ze heeft namelijk een paar schapen aangevallen. Die zijn makkelijker te vangen dan een ree of een everzwijn. Boeren vinden dat uiteraard niet leuk. Gelukkig bestaan er oplossingen die ervoor zorgen dat Naya en andere wolven netjes van schapen afblijven. Zo kan een boer hekken installeren waar wolven niet overheen kunnen springen, of kan hij grote herdershonden bij de schapen zetten die de wolf moeten tegenhouden als die plots zin krijgt in een schapenbout.

“Een hert of een everzwijn vindt ze veel lekkerder dan een mens!”

Bovendien kunnen andere planten diersoorten voordelen halen uit de verschijning van Naya, de eerste Wolf hier in honderd jaar. Wolven laten bijvoorbeeld vaak etensresten achter waar aaseters zoals raven en vossen van kunnen profiteren. Ook kunnen ze er soms voor zorgen dat herten en andere planten-

toen Naya jong was gaven de onderzoekers haar een halsband.

kaart

eters wegblijven uit bepaalde gebieden, waardoor kwetsbare planten niet worden opgegeten.

Als je in de bossen gaat wandelen, moet je geen schrik hebben van Naya. Een hert of een everzwijn vindt ze veel lekkerder dan een mens. Bovendien is de kans dat je Naya ooit gaat zien niet zo groot. Wolven kunnen zich erg goed verstoppen en blijven liever uit de buurt van mensen. Naya kan zich zelfs

zo goed verstoppen dat er in België nog niemand haar heeft gezien. We weten alleen maar dat ze in het land is doordat ze een zendertje draagt dat zegt waar ze zit.

Maar, wie weet? Hou toch maar je ogen en oren open als je eens in Limburg rondloopt. Er is altijd een kleine kans dat je haar kan spotten, dus misschien ben jij wel de eerste die Naya te zien krijgt!

KIKKERPOST

EEN KERSTINSTALLATIE

In het vorige Kikkertje vroegen we jullie een eigen kerstboom te maken. We beloofden dat de mooiste een prijs zou krijgen... Deze twee bomen vonden we het leukst!! Proficiat!

Yeno, Nina en Luna maakten een aftel-adventskalender. Volledig gemaakt uit wegwerpmateriaal. De adventskalender bevat elke dag een doe-opdracht: onder andere vogelhuisjes ophangen, voeder voor de vogels voorzien, winterse wandeling, koekjes bakken, fruitsalade maken...

Deze mooie hoge boom van Finn is gemaakt uit de oude vloerplanken van bij hem thuis. Zo zie je maar dat je met alles wel wat anders kan bouwen of knutselen!

OOK IN DE WINTER LEEFT DE NATUUR IN JE TUIN

De lucht is grijs. Het regent een beetje. Je kijkt van binnen naar buiten. Binnen is het lekker warm. Er hangen geen blaadjes aan de bomen en je verlangt naar de dag waarop je terug de natuur in kan, op zoek naar beestjes in je tuin. Of beter nog, beestjes verder weg. Maar moet je daar eigenlijk wel op wachten? Nee hoor! In de winter kan je net zo goed aan natuurstudie doen.

woestijntapuit

Scalopitys

blauwstaart

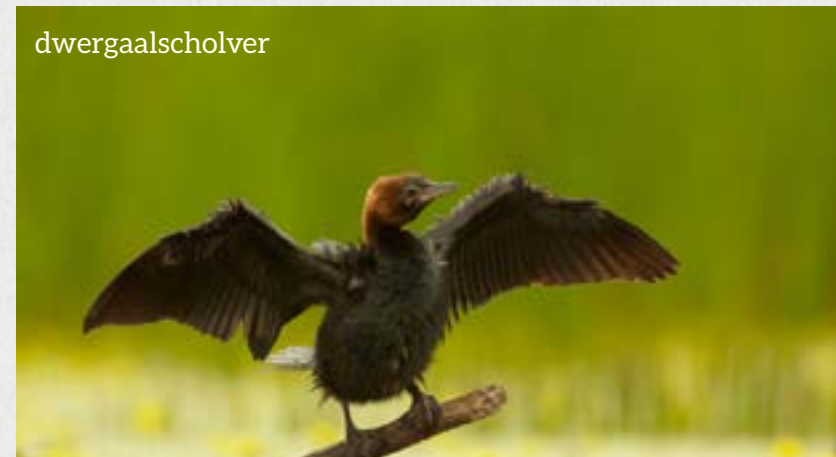

Lip Kee

VOGELS!

Je hebt natuurlijk al lang gemerkt dat vogels geen winterslaap houden en ook als het koud is nog in je tuin te vinden zijn. Wat je misschien niet weet, is dat in de winter ook bij ons speciale soorten opduiken. Deze winter kwamen de woestijntapuit en de kleine en grote burgemeester (ja, het zijn echt vogels) bij ons op bezoek, net als de dwergaalscholver en de blauwstaart.

dwergaalscholver

Martin Mecnarowski

VREEMDE VOGELS

Dit jaar was het zelfs een beetje een speciaal jaar. Omdat er in het thuisland van sommige vogelsoorten meer vogels waren dan normaal, was er niet voldoende voedsel voor al die vogels en moesten ze verder weg op zoek naar eten. Dus kwamen ze ook bij ons terecht en kon je deze winter af en toe ook appelvinken, barmsijzen en (grote) kruisbekken zien.

TIP!

Wil je de vogels in de winter graag dicht bij huis bestuderen, dan kan je vetbollen ophangen en/of zaad strooien. Wie weet krijg je wel schattige staartmezen over de vloer, of misschien wel een keep!

kleine rietgans

Mark Logghe

OVERWINTERENDE GANZEN

Ganzen vind je bij ons ook in de winter. Een dagje gaan wandelen in de polders en veel kans dat je ganzen ziet die hier overwinteren: de kolgans, de kleine rietgans en soms eens een roodhalsgans.

roodhalsgans

Frebeck

EEN RUPS? OF EEN VLINDER? OF TOCH EEN RUPS?

dagpauwoog

Frebeck

Dat je in de winter vogels kan zien, daar was je in je eentje ook al achter gekomen. Maar wist je dat ook vlinders in de winter te vinden zijn? Nee, ze fladderen niet door een bloemenweitje onder een sneeuwtapijt. Je vindt ze onder een andere vorm, als eitjes, als rups, of als pop of cocon. En er zijn zelfs vlinders die gewoon als vlinder de winter doorbrengen, zoals de dagpauwoog en kleine vos. Die zal je ook niet zien rondfladderen in je tuin, want ze verstoppen zich meestal op plaatsen waar ook vleurmuizen zich schuilhouden.

eitje van sleedoornpage

Daan Dekeukeleire

kleine vos

Algirdas

SCHELPEN

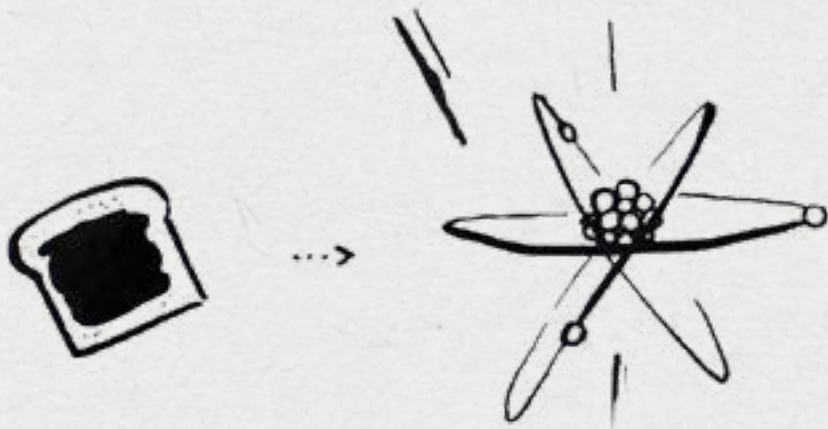
Stel dat je een dag aan zee gaat uitwaaien - want wat is er leuker dan dik ingepakt tegen wind en kou een strandwandeling maken?... - dan liggen ze voor het rapen: schelpen! In alle kleuren, maten en vormen. Je kan ze makkelijk verzamelen en gewoon meenemen naar huis om ze 's avonds op je gemak te determineren. Hiervoor bestaan verschillende goede gidsen, kijk maar eens in de JNM-winkel!

Door Femke Batsleer

ZWIEP PATAT BOEM EN TOEN WAS ER KERNENERGIE!

Er zijn zo van die dingen die je heel zeker weet. Het gras is groen. De hemel is blauw. Spaghetti is lekker. Kernenergie, is dat goed of slecht? Wacht... Wat?! Te snel. Even terugspoelen.

Het begint eigenlijk allemaal met een boterham met choco. 's Ochtends werk je er één naar binnen zodat je vol energie naar school kan gaan (of nog beter: naar een JNM-activiteit!). Die boterham met choco is dus jouw energiebron. Wij mensen zijn niet de enigen die energie nodig hebben om te kunnen overleven. Jouw frigo, bijvoorbeeld, heeft dat ook nodig. Alleen tapt die zijn energie niet af van een boterham met choco, maar van elektriciteit. Dat is zijn energiebron. Maar waar komt die elektriciteit dan vandaan? Dat is de vraag van vandaag.

Het zit zo dat energie (zoals elektriciteit) uit allerlei bronnen kan komen. We kunnen het halen uit de zon, de wind, het water... We spreken dan van 'hernieuwbare energie', omdat de zon nu eenmaal elke dag gratis opkomt, de wind altijd zal blijven waaien en het water nooit zal stoppen met stromen. Maar vandaag halen we onze energie vooral uit het verbranden van smerige goedjes zoals steenkool, aardolie of aardgas. Die energie is niet hernieuwbaar, want de aarde heeft geen oneindig grote voorraad van gas, olie en kolen. Vroeg of laat is dat dus allemaal op.

Het verbranden van dat boeltje is bovendien ook erg vervuילend voor de planeet.

Eentje uit die hele waaier van soorten energie is wel heel bijzonder. Dat is kernenergie. Daarbij wordt er energie gehaald uit kernsplijting. Oei, nog meer moeilijke woorden! Wat gebeurt er dan precies bij zo'n kerngedoe? Vergelijk het met knikkeren. ZWIEP! Je schiet een knikker op een andere knikker en als je goed hebt gemikt, dan

ZWIEP PATAT
BOEM

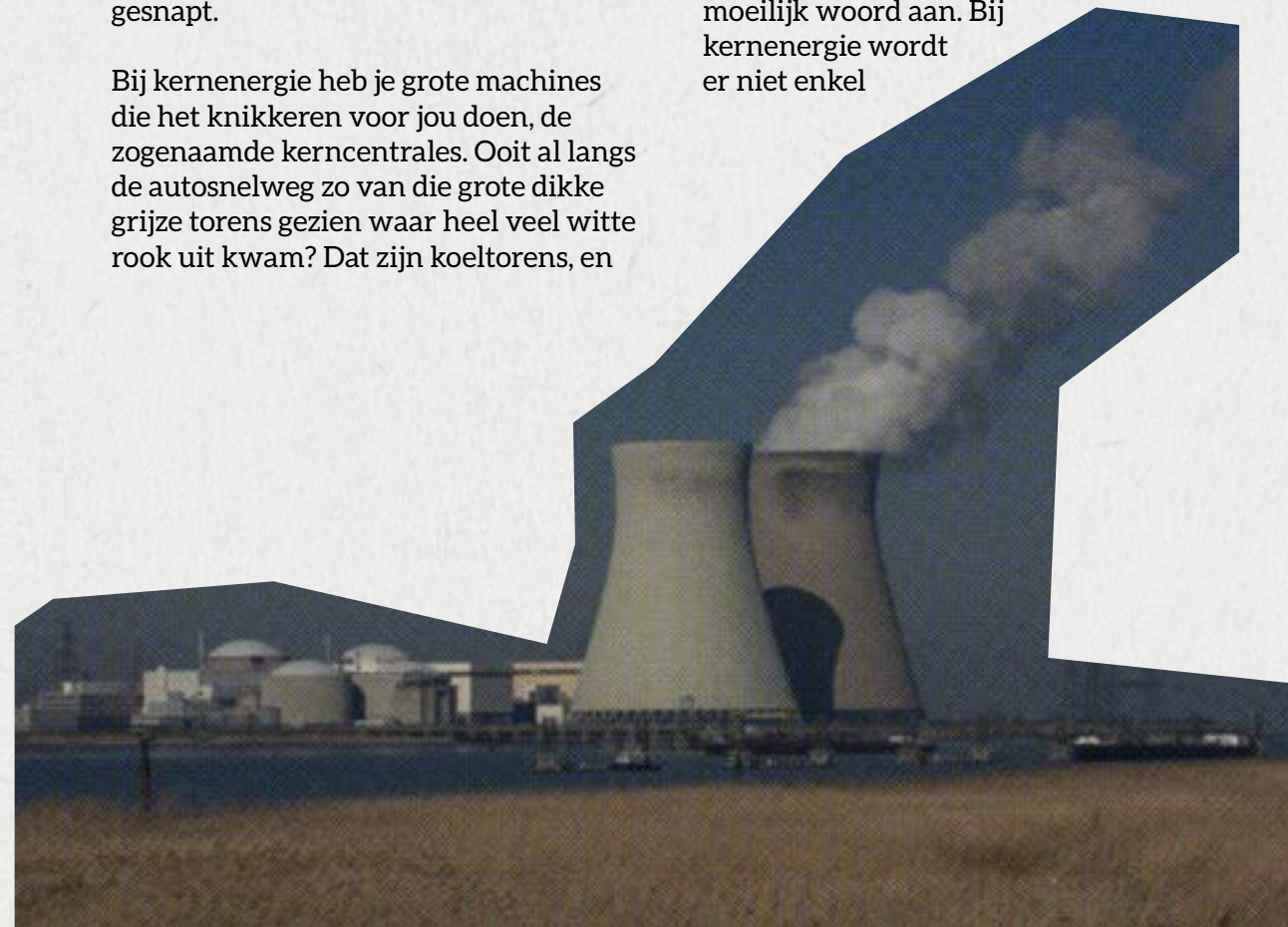
Botsing! Probeer je voor te stellen dat die knikker door die botsing uiteenvalt in allemaal kleinere knikkertjes, en dat daar energie uit tevoorschijn komt. Als dat je lukt, heb je ongeveer kernsplijting gesnapt.

Bij kernenergie heb je grote machines die het knikkeren voor jou doen, de zogenaamde kerncentrales. Ooit al langs de autosnelweg zo van die grote dikke grijze torens gezien waar heel veel witte rook uit kwam? Dat zijn koeltorens, en

die horen (onder andere) bij kerncentrales. De rook die eruit komt, is waterdamp en is dus niet vervuילend, in tegenstelling tot die aardolie van daarnet.

Joepie, nu kunnen we allemaal gerust op onze twee oren slapen, want kernenergie is niet vervuילend! Of nee, wacht. Zo simpel is het natuurlijk niet. Die knikkertjes die je nodig hebt, zijn geen gewone knikkertjes. Ze heten 'uranium' en je kan ze niet zomaar gaan kopen in de speelgoedwinkel. Uranium zit diep in het binnenste van de aarde. Als je het daaruit wil halen, moet dat met machines, en dan ben je wel weer vervuילend bezig.

Daarnaast is er nog het afval. Hou je vast, want er komt weer een moeilijk woord aan. Bij kernenergie wordt er niet enkel

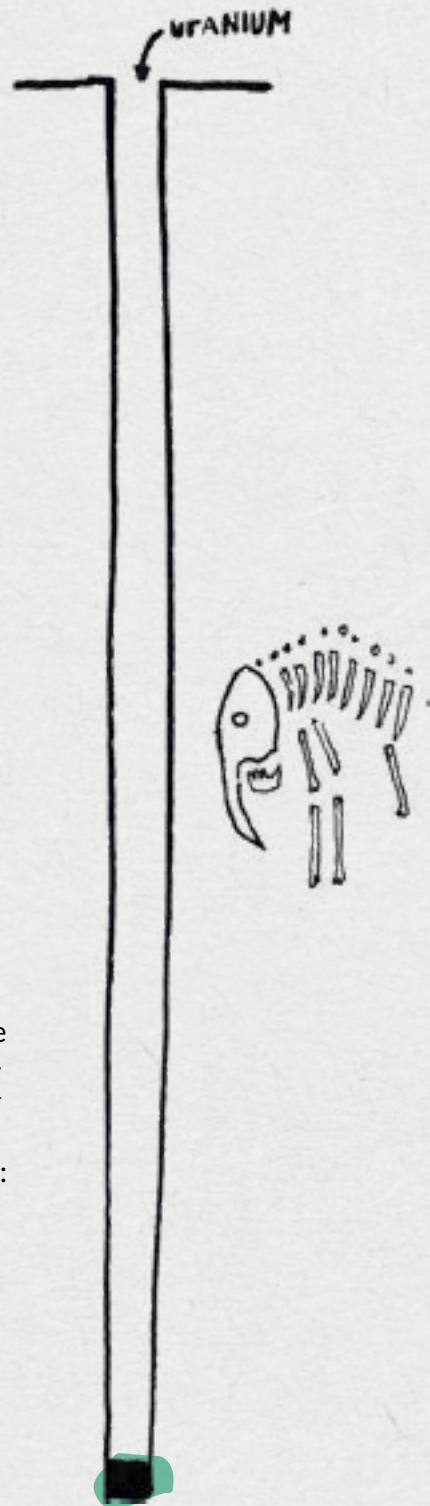
- zoals het woord zelf zegt - energie tevoorschijn getoverd, maar je zit ook met een heleboel 'radioactief afval' op het einde van de rit. Dat wil je liever niet in levende lijve tegenkomen. Het is een heel gevaarlijk goedje dat straling uitzendt waar mensen niet tegen kunnen. Bij een hoge dosis is het zelfs dodelijk. Dat afval wordt natuurlijk wel veilig weggestopt, maar er blijft een risico. Wil je helemaal huiveren? Vraag dan maar eens aan je ouders wat er gebeurd is in Tsjernobyl 32 jaar geleden...

Dus als je een duidelijk antwoord wil op de vraag of kernenergie goed of slecht is, dan moet ik je teleurstellen. Het antwoord is nu eenmaal niet zo simpel. Kernenergie is niet helemaal 'goed' en ook niet helemaal 'slecht'. Het is vooral belangrijk dat we bij zo'n dingen niet ons buikgevoel volgen, maar daar eerst heel goed over nadenken en dat we weten dat er altijd andere oplossingen zijn. Denk maar aan de zon en de wind waar ik het daarstraks over had: die zijn nog steeds niet weggelopen.

Ziezo, nu weet je wat je te doen staat! Zet de volgende keer aan tafel je nerdy bril op, schraap je keel en zeg met volle overtuiging: "Zeg mama en papa, wat een gedoe hé, die kernenergie?". En zie dan hoe de monden van jouw beide ouders openvallen van verbazing.

Door Emma De Backer

PIEPACTIVITEIT IN ZICHT

Waarde Landgenoten,

Tot A spreekt koning Arthur van Antwerpen. Hoewel ik voor velen van A van weinig betekenis ben (en Andersom), heb ik A Assistentie nodig. Laatst wandelde ik door mijn Adembenemende Antwerpen. Argeloos hield ik halt bij een Achterstraat toen plots een Addergebroed met veel Adrenaline Achter me stond en zonder Aarzeling mijn graal Afnam, Allemachtig! Ik leid Alleszins niet Aan Alzheimer, maar kan me uit Alle macht niet herinneren hoe die Apenkop er ook weer uitzag.

Mijn Aortaklep werkt sindsdien Armoedig, mijn Aangezicht is Asgrauw en ook mijn Amandelen Arbeiden Assymetrisch Als was ik een Astmapatient. Zoals je vast al begrepen hebt, die graal is heilig voor me.

Awel, dit is waar jullie in mijn Avontuurlijke Annalen Aanstalte zouden kunnen maken.

Alsjeblieft, redt mij van de Azijnpissers en van de Agressievelingen die mij mijn graal zo Argwanend Achterhouden. Als mijn Afgezanten zend ik A op een Adembenemende tocht op zoek naar mijn Allesbetekenende graal.

Auf wedersiehen
k. Arthur

Ps. Aangezien April nogal vol was, koos ik 12 mei als de dag waarop de queeste Aanvangt.

Pps. Houdt A voorwerp-met-een-A Al maar klaar, net zoals A middeleeuwste outfit en A stokpaard.

DOEN DOEN DOEN

De lente is daar! Mooi, zegt iedereen dan in koor. Dat maakt ons benieuwd: hoe ziet de lente er bij jou uit? In je tuin, onderweg naar school, in het park of op uitstap, dat de natuur weer wakker wordt, kan je zien in allerlei kleine dingen. Teken jij voor ons waar jij de lente zoal ziet?

En win een van de boeken van Archibal de boekenworm!
wij hebben er hier een stapel van liggen die we graag naar jullie sturen.

DROMEN VAN DE ZOMER

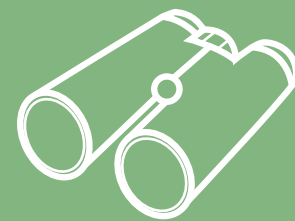

Enkele kampfoto's die ons doen dromen van de zomer! Misschien herken je wel een kamp waarop je zelf mee was!

JNM WINKEL

www.jnm.be

MET JNM OP DE FIETS

We hebben een fijne winter achter de rug, en wie had het durven denken, nu en dan zelfs met een beetje sneeuw! Nu het voorjaar voor de boeg ligt, kunnen we weer beginnen dromen over bloemetjes en bijtjes. De JNM-winkel helpt je graag om de lente nog beter te maken.

Chocolade reep: €0.85

Ten eerste is er het geweldige "321 superslimme dingen die je moet weten voor je 13 wordt". De titel zegt alles, dit moet je gewoon lezen! Daar zal je zo ontzettend slim van worden dat je weet dat fietsen de beste manier is om ergens te geraken. En hoe kon het ook anders dan dat we je daar maar al te graag een handje bij willen helpen? Pimp je fiets helemaal met ons enige echte eigen JNM-vlaggetje! Na al dat fietsen zal je natuurlijk wel een hongertje hebben. Ook daar weten we wel iets op: repen chocolade in alle smaken, van onze goeie vrienden bij Oxfam!

boek: €19.99 (20% korting voor leden)

JNM-fietsvlagje: €2.00

JNM-WINKEL
KORTRIJKSEPOORTSTRAAT 192
9000 GENT

DINSDAG TOT VRIJDAG
OPEN VAN 14U TOT 18U

EERSTE ZATERDAG VAN DE
MAAND OPEN VAN 10U TOT 18U

WWW.JNM.BE/WINKEL

De vraag is natuurlijk:

KNIP SCHOEN
of
KNOL KWAL

JEUGD
BOND
VOOR
NATUUR
EN
MILIEU

JNM
DE BEESTASTE BEWEGING

**JNM-WINKEL
KORTRIJKSEPOORTSTRAAT 192
9000 GENT**

**DINSDAG TOT VRIJDAG
OPEN VAN 14U TOT 18U**

**EERSTE ZATERDAG VAN DE MAAND
OPEN VAN 10U TOT 18U**